

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.962/2017/8.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Olasz György ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Szűcs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Ernő Péter ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Pf.I.20.129/2016/3/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Tatabányai Törvényszék 9.P.20.075/2015/36.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 762.000 (hétszázhatvankettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az időközben felszámolás alá került egyszemélyes .. tagja és ügyvezetője volt, melynek székhelyével azonos székhelyen működött a felperes családi kapcsolatába tartozó .. is, melynek ügyvezetője ugyancsak a felperes, tagja a felperes leánya, volt. Ez utóbbi cég megszerzését követően a felperes az állattartási tevékenységet már nem a ..hanem a .. keretein belül kívánta végezni, ehhez azonban az alperes nem járult hozzá, és a .. ,valamint az alperest között szerződéses jogviszony nem jött létre. A 2011 és 2012 években csirkeneveléssel foglalkozó .. szerződés alapján a felnevelt csirkéket leadta a .. részére, amely szerződés teljesítéséhez a .. megállapodást kötött az alperessel 104.000.000 forint értékű takarmány szállítására. A felperes a takarmányt nem a .., hanem a .. által nevelt csirkékkel etette fel. A vágó csirke leszállításra került a .. részére, a takarmány ellenértékét azonban az alperesnek sem a ..., sem a ... nem fizette meg.
- [2] Az alperes a Békés Megyei Rendőr-főkapitányságon 2012. szeptember 7-én ismeretlen tettes ellen csalás bűntette miatt feljelentést tett. A Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatósága Gazdaságvédelmi Osztálya 2012. szeptember 10-én kelt 04000/103/2012.bü. számú iratában értesítette az alperest, hogy a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és (6) a) pontja szerint minősülő különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás bűntettének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen a nyomozást elrendelte a nyomozóhatóság. A felperest a megindult eljárásban 2012. szeptember 7-én tanúként hallgatták meg, aki egyéb előadása mellett elismerte, hogy az alperes által leszállított takarmányt a ... által nevelt csirkékkel etette fel, annak ellenére, hogy ezt az alperes korábban nem fogadta el. A nyomozóhatóság a felperessel szemben 2015. augusztus 17-én bűncselekmény hiányában megszüntette a büntetőeljárást.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg: a büntető feljelentéssel az alperes megsértette az emberi méltóságát, a becsülethez és a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait, kérte az alperes 118.280.000 forint vagyoni kárának és 50.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az alperes részére 4.931.156 forint perköltség megfizetésére kötelezte, valamint rendelkezett az elsőfokú eljárási illeték viseléséről.
- [6] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest az alperes részére 1.270.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte, valamint rendelkezett a másodfokú eljárási illeték állam által való viseléséről.
- [7] A jogerős ítélet az ítélezési gyakorlatra hivatkozással rámutatott arra, hogy önmagában nem sért személyhez fűződő jogot az, ha valaki büntetőeljárás alapjául szolgáló feljelentést tesz, még abban az esetben sem, ha utóbb az megalapozatlannak bizonyul, és az eljárás alá vont személy felelősségét a bíróság nem állapítja meg. Az eljárás kezdeményezése kizárólag akkor eredményezheti a személyiségi jog megsértésének megállapítását, ha a feljelentő joggal való visszaélést megvalósítva nyilvánvalóan alaptalanul, rosszhiszeműen, jobb tudomása ellenére tesz feljelentést, vagy ha a feljelentő az érintettet indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó kifejezéseket használ. A perbeli esetben rendeltetésellenes joggyakorlás nem volt megállapítható, függetlenül attól, hogy az alperes polgári perben nem érvényesítette az igényét. Önmagában az, hogy a büntetőeljárás nem vezetett a felperes büntetőjogi felelősségének megállapítására, nem teszi az alperes magatartását jogellenessé. Az, hogy a feljelentés nem volt nyilvánvalóan alaptalannak tekinthető, alátámasztja az is, hogy a nyomozóhatóság a nyomozás elrendelése mellett döntött, és a büntetőeljárás közel két évig folyamatban volt. Azt, hogy a feljelentés valótlan tényeken alapult volna, a felperes sem állította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen, az új Ptk. 2:45. és 2:52. §-ainak megsértésére hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint az ügyben az új Ptk. rendelkezései az irányadók, figyelemmel arra, hogy a büntetőeljárás megszüntetése, mint új jogviszony már az új Ptk. hatálya alatt történt. A felperes állította, hogy az alperes alaptalan és rosszhiszemű feljelentése a személyhez fűződő jogait megsértette. A feljelentés tartalmából, függetlenül attól, hogy ismeretlen

tettes ellen irányult, egyértelműen megállapítható, hogy kifejezetten a személyét vádolta bűncselekmény elkövetésével. A feljelentést az alperes jogtanácsosa tette, akinek tisztában kellett volna lenni a feljelentés további jogi következményeivel, így azzal, hogy utóbb kiderülhet a bűnösség hiánya, továbbá elvárható lett volna tőle az is, hogy a jogvita rendezésére a legalkalmasabb jogorvoslati lehetőséget vegye igénybe. A feljelentés alaptalanságát alátámasztja, hogy utóbb a büntetőeljárás bűncselekmény hiányában megszüntetésre került, és az alperes később meg sem kísérelte polgári peres úton érvényesíteni az igényét. A feljelentő szándéka tehát a büntetőjogi felelősségre vonással megtorló jellegű volt.

- [9] Az alperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem tartalmazza a megsértett jogszabályhely megjelölését, így nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésébe foglaltaknak, ezért annak hivatalból való elutasítását indítványozta. Érdemben a jogerős ítélet helyes indokaira hivatkozással hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felperes a perbeli jogvita elbírálásra az új Ptk. rendelkezéseit tartotta irányadónak, és ennek megfelelően hivatkozott felülvizsgálati kérelmében az új Ptk. 2:45. §-a alapján a becsület és jóhírnév sérelme, valamint a 2:52. §-a alapján a sérelemdíjra. Felülvizsgálati kérelmében a személyiségi jogainak megsértésére vonatkozó érveit részletesen kifejtette. A felperes tehát a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhelyet a felülvizsgálati kérelmében megjelölte. Önmagában az, hogy a jogszabályhely megjelölése esetleg téves, a Pp. 272. § (3) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem hivatalból való elutasítására nem ad alapot.
- [11] Érdemben a felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [12] A perbeli jogvitára, az állított jogsértés időpontjára tekintettel (2012. szeptember) a régi Ptk. rendelkezései az irányadók. A felperes téves álláspontjával szemben, a büntetőeljárás megszüntetése nem teremtett olyan újabb jogviszonyt, amelyre az új Ptk. rendelkezései lennének irányadók. Ezért a jóhírnév és a becsület megsértésének megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló keresetet az állított jogsértés időpontjában hatályos régi Ptk. 76. és 78. §-ai alapján kellett elbírálni.

- [13] A jogerős ítélet az egységes ítélkezési gyakorlatra hivatkozással helytállóan állapította meg, hogy önmagában a feljelentés megtétele többlettényállás hiányában a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítását nem teszi lehetővé.
- [14] A személyhez fűződő jog megsértése objektív felelősségen alapul. Ezért nincs jelentősége az alperes szándékának, jó- vagy rosszhiszeműségének. A feljelentés akkor sérthet személyhez fűződő jogot, ha a feljelentő jobb tudomása ellenére állít más személyre vonatkozó valótlan, sértő tény, vagy a feljelentés kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket tartalmaz. Nem értékelhető a jogsértés megítélése során az sem, hogy az alperes gazdasági társaság feljelentését az alkalmazásában álló jogtanácsos készítette, s mint jogi végzettséggel rendelkező személlyel szemben mennyiben elvárható a feljelentés következményének mérlegelése.
- [15] A per adatai alapján megállapítható volt, hogy az alperes által tett feljelentésnek volt ténybeli alapja, amelyet a felperes sem vitatott. Az a körülmény, hogy a feljelentés alapján megindult büntetőeljárás nem vezetett a felperes bűnösségének megállapítására, továbbá az alperes és a felperes, illetve az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaság között keletkezett elszámolási vita miatt az alperes polgári peres eljárást nem kezdeményezett, a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására nem ad alapot.
- [16] Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [17] Ptk. 76. §, 78. §

Záró rész

- [18] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi képviselőjével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [19] A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes teljes személyes költségmentességére

tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. március 14.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

AM

tisztviselő